

Gedragprotocol Willem van Oranjeschool

Procesbewaker: Eva Heldoorn
Datum vaststelling: februari 2018
Datum volgende toetsing: juni 2019
Datum volgende borging: juli 2019

Aan de hand van recente theorie en een praktijkonderzoek onder teamleden, leerlingen en ouders is de Willem van Oranjeschool tot een gedragsprotocol gekomen die een bijdrage levert aan een veilig, pedagogisch klimaat.

Begripsomschrijvingen plagen / pesten

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen?

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag:

Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken. (rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak enz)
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek:

- Trekken en duwen of zelfs spugen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten en haren trekken.

Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.

- De leerkrachten van de Willem van Oranjeschool besteden dagelijks aandacht aan de verwachtingen en de afspraken die elke leerkracht aan het begin van het jaar met de klas heeft gemaakt.
- Wekelijks wordt er aandacht besteed aan sociale vaardigheden o.a. door middel van de methode Sociale Talenten waarbij ook het voorkomen van ongewenst gedrag en het handelen bij ongewenst gedrag regelmatig ter sprake komt.
- Indien de leerkracht aanleiding daar toe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan ongewenst gedrag in een groepsgesprek.
- Leerkrachten maken gebruik van materialen voor sociale vaardigheden uit de orthotheek om preventief te zijn tegen ongewenst gedrag.
- Er zijn voldoende voorleesboeken en films op school die dit onderwerp behandelen. In de leerlingenbibliotheek staan tevens boeken die over het onderwerp gaan.
- De afspraken van het gedragsprotocol hangen op een zichtbare plek in de school.
- De afspraken van het gedragsprotocol komen herhaaldelijk terug als opfrisser in de personeelsgids.
- In elke groepsmap is het gedragsprotocol aanwezig. Invalkrachten of nieuwe leerkrachten worden door de groepsleerkracht of intern begeleider gewezen op dit gedragsprotocol.
- Overblijftouders en conciërge zijn bekend met het gedragsprotocol van de school.
- Er is een gedragscoördinator in de school (Eva Heldoorn) die regelmatig het ongewenste gedrag en de verwachtingen en afspraken van het gedragsprotocol terugkoppelt in het schoolteam.
- Er zijn twee opgeleide gedragsspecialisten (Elly van de Kamp en Anke Starreveld) in de school waarbij collega's advies in kunnen winnen bij vragen rondom gedrag.
- Ouders worden op de hoogte gehouden van het gedragsprotocol d.m.v. de schoolgids en de website van de school.
- Leerkrachten lichten de betreffende leerkracht in wanneer ze ongewenst gedrag signaleren bij een leerling van een andere groep.
- Leerkrachten spreken elkaar aan wanneer men zich niet aan de afspraken en verwachtingen houdt die in het gedragsprotocol beschreven staan.

- Alle teamleden en de MR zijn op de hoogte van het gedragsprotocol en handelen hiernaar.
- De school heeft twee interne contactpersonen (Lianne Westerink vanuit het team en Rens Huisman als ouder) die door ouders en leerlingen ingeschakeld kunnen worden bij ongewenst gedrag wat op schoolniveau besproken kan worden.
- Bij ernstigere zaken kan de externe vertrouwenspersoon van de school (Henk Grit) ingeschakeld worden die samen met de betrokkenen op zoek gaat naar een oplossing.
- Ook is er op school een schoolmaatschappelijk werkster (Iris Klok) die door leerkrachten en ouders ingeschakeld kan worden bij ongewenst gedrag. De schoolmaatschappelijk werkster is bekend met het gedragsprotocol van de school.

Gedragsverwachtingen

Aan het begin van elk schooljaar worden de gedragsverwachtingen in alle groepen bespreekbaar gemaakt en met elkaar doorgenomen. Alle kinderen wordt gevraagd om hun handtekening bij de elf van jezelf te plaatsen die op een zichtbare plek in de klas komt te hangen.

De 11 verwachtingen zijn als volgt:

1. *Binnen loop ik rustig en praat ik zachtjes*
2. *Ik volg de aanwijzingen van de leerkracht op*
3. *Ik houd mijn handen en voeten bij mezelf*
4. *Ik gebruik het materiaal waar het voor bedoeld is*
5. *Ik vraag toestemming als ik iets van iemand wil gebruiken*
6. *Als iemand zegt "Stop", dan houd ik onmiddellijk op*
7. *Ik los mijn problemen zelf op, ik kan ook hulp vragen*
8. *Ik houd rekening met een ander en help anderen als dat nodig is*
9. *Ik ben zelf verantwoordelijk voor wat ik doe en zeg*
10. *Ik benoem iedereen bij zijn of haar eigen naam*
11. *Ik accepteer de ander zoals hij / zij is*

Consequenties bij overtreding gedragsverwachtingen

Wanneer kinderen de gedragsverwachtingen incidenteel overtreden gaat de leerkracht in gesprek met de betreffende leerling(en) of/ en laat leerlingen het zelfstandig uitpraten. Wanneer de overtreding duidt op structureel ongewenst gedrag dan volgt er een consequentie. De consequentie is aangepast aan de leeftijd en de situatie. Ouders worden hier door de leerkracht telefonisch over ingelicht. Het kan zijn dat een leerling een aantal keer in de pauze binnen moet blijven, een boek over

3. Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem in de richting van de afdeling jeugdzorg van de GGD of andere hulpgevende instanties.

4. Eén en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in Parnassys.

5. Indien het ongewenste gedrag niet aanzienlijk verbetert, en / of de ouders van het kind onvoldoende meewerken om het probleem ook aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als daar zijn: isoleren van de leerling of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school over een bepaalde periode.

De concrete pedagogische invulling als handvat van het gedragsprotocol:

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als ongewenst gedrag duidelijk te monitoren hoe het verloop van een casus wordt behandeld want er is veel tijd mee gemoeid en er zijn ook vele betrokkenen. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Indien bij het signaleren van ongewenst gedrag de leerling dit niet aan de leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar de vertrouwenspersoon of schoolmaatschappelijk werkster. De vertrouwenspersoon of de schoolmaatschappelijk werkster, koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht alsmede de intern begeleider van de school. De intern begeleider brengt de directie op de hoogte. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt..

De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn ouders en richt zich vervolgens op de zwijgende middengroep en de meelopers.

Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit gebeurt door: gesprekken met de vertrouwenspersoon of schoolmaatschappelijk werkster, maar bij voorkeur de leerkracht van het kind. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.

De Willem van Oranjeschool verstaat onder cyberpesten o.a.:

- Anonieme berichten versturen waarbij wordt gescholden, geroddeld, bedrogen wat betreft de ontvanger (het pestslachtoffer).
- Foto's of filmpjes van mobieltjes en webcam over/voor de ontvanger (het pestslachtoffer) op internet plaatsen.
- Privégegevens op een site plaatsen.
- Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken.
- Haatprofielen aanmaken.
- Virussen sturen, happy slapping, en het versturen van een e-mail bom.

Preventie cyberpesten

De school besteed minimaal 1 keer in het jaar in de groepen 5 t/m 8 aandacht aan cyberpesten. Leerlingen worden op deze manier op de hoogte gebracht van de omgang met internet en de gevaren van het cyberpesten. Ook wordt dit moment aangegrepen om de verwachtingen van de school omtrent cyberpesten hierover weer kenbaar te maken aan de leerlingen.

De verwachtingen omtrent cyberpesten zijn voor ouders terug te vinden in het gedragsprotocol op de website van de school en in de schoolgids.

Afspraken en maatregelen bij Cyberpesten via Internet

De school heeft multimedia verwachtingen opgesteld om kinderen veilig gebruik te laten maken met multimedia middelen als internet en mobielgebruik. Een regel daarvan is dat kinderen op school geen gebruik maken van e-mail, facebook, instagram, whats app en andere chatprogramma's. De kinderen zijn door de leerkrachten aan het begin van het schooljaar hiervan op de hoogte gebracht. Wanneer kinderen door een klas – of schoolgenoot buiten school om worden geconfronteerd met cyberpesten lichten zij of hun ouders de school in. Indien aanwezig zal de school om een kopie / bewijs van het cyberpesten vragen. De ouders van de betreffende leerling die pestslachtoffer is van het cyberpesten nemen contact op met de ouders van de pester (of visa versa) en laten hen ook weten dat school ingelicht is. School zal met beide ouders om tafel gaan zitten om de situatie te bespreken. Indien nodig worden er ook gesprekken gevoerd met pester en pestslachtoffer. School stelt zich regisserend op bij het besluiten van maatregelen en consequenties met betrekking tot de betreffende leerlingen. Wanneer de situatie daarom vraagt, worden ouders van klasgenoten door de school ingelicht middels een brief en geattendeerd op het belang van juist internetgebruik en controle bij kinderen. In de klas zal er aandacht besteed worden aan het cyberpesten in het algemeen.